

A hoj kluci a holky,

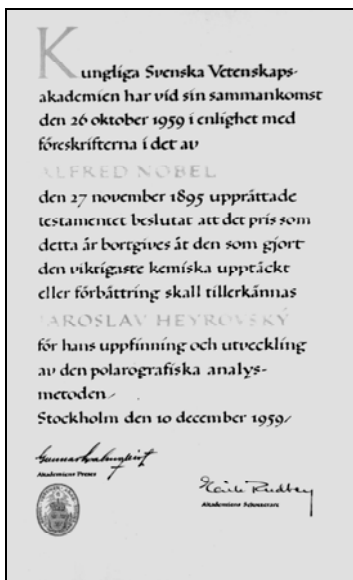
kdo byl první Čech oceněný Nobelovou cenou?

Nobelovu cenu dosti často dostává vědec několik let po objevu, když je jeho význam ve světě zhodnocen. Jindy však musí čekat na uznání i několik desetiletí.

Jaroslav Heyrovský byl navržen na udělení Nobelovy ceny několikrát, ale teprve rok 1959 byl rozhodující. V tomto roce jej doporučili laureáti Nobelovy ceny Martin, Raman a ještě několik dalších vědců. Nobelův výbor se obrátil s výzvou k návrhu také na chemiky ze slovenských vysokých škol, kteří se jednohlasně postavili za Heyrovského.

A tak **10. prosince 1959** převzal Jaroslav Heyrovský z rukou švédského krále Gustava Adolfa VI. ve Stockholmu jako první Čech **Nobelovu cenu, a sice za chemii.**

Nobelova cena je tvořena medailí a diplomem.

A co polarografie – jak si vede dnes, 50 let po udělení Nobelovy ceny?

Heyrovského **polarografie se rtuťovou kapkovou elektrodou** stále nalézá uplatnění v teoretických výzkumech základního výzkumu, jako např. při studiu kinetiky, rovnováhy a mechanismu chemických reakcí v organické chemii. Ale hlavně, polarografie byla a je vlastně takovým odrazovým můstkem ve výzkumu v **elektroanalytické chemii** zejména při návrhu nových, řádově citlivějších metod, jakými je například **pulsní polarografie/voltametrie**. Navíc v oblasti environmentální lze uvést i její příspěvek k elektrochemii nukleových kyselin a proteinů. K dalším perspektivním metodám patří tzv. **voltametrický jazyk** sloužící pro posuzování celkové kvality vzorku.

Přijďte 10. prosince do Karolina na výstavu k 50. výročí udělení Nobelovy ceny Jaroslavu Heyrovskému.

Uvidíte zajímavou expozici, zhlédnete staré dokumenty o polarografii a dozvíte se mnoho zajímavého nejen o Jaroslavu Heyrovském, ale i o vědě jako takové, a fyzikální chemii zvláště.

Více na <http://www.jh-inst.cas.cz/heyrovsky>.

Milí čtenáři Šikuly, sejdem se na výstavě mezi 10. a 17. hodinou, hledejte logo ŠIKULA. Těší se na Vás pracovníci redakce.

Výstavu Příběh kapky a čtyřdílný seriál pro Šikulu na základě podkladů z ÚFCH JH připravila Dr. Květa Stejskalová.

Zdibec moudra na závěr:

Pokrok vědy spočívá především na mladých lidech. Ti musí dostávat všemožné podněty, aby našli ve vědě svoji perspektivu.

Jaroslav Heyrovský

Magazín ŠIKULA vydává Q-klub AMAVET Příbram
centrum vědeckotechnického vzdělávání a ekologické výchovy mládeže
Březnická 135, 261 01 Příbram

**Zájemci o účast na akcích Q-klubu
nebo o zaslání magazínu Šikula se mohou přihlásit
na tel. 318 627 175, nebo na info@quido.cz**

Středočeský kraj

Pořádáno s přispěním
hejtmana Středočeského kraje
MUDr. Davida Ratha